

SDS AEC KETELAS

SAFETY DATA SHEET

Opgesteld volgens de notitie verantwoording opstellen SDS reststoffen, versie 2.0 (2016). Deze notitie is gebaseerd op EU richtlijn nr. 1907/2006, nr. 1272/2008, nr. 453/2010 en de Richtsnoer van ECHA voor het samenstellen van veiligheidsbladen, versie 2.2 (december 2014)

AEC-ketelas

Pagina: 8 van 8

Opgesteld door: IndusTox Consult (fj)

Versie: 2.0

Uitgave d.d.: 01-01-2016

1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF EN VAN DE LEVERANCIER

1.1. Identificatie van de stof

Productnaam: AEC-ketelas (AEC = Afval Energie Centrale, voorheen AVI)

Synoniemen: AVI-ketelas

(Chemische) naam en formule: Mengsel van materialen zoals calciumcarbonaat, calciumsulfaat, ijzeroxide en aluminiumsilicaten.

Commerciële naam: AEC-ketelas

CAS nr: Niet van toepassing

Afvalstoffen zijn vrijgesteld van registratie overeenkomstig de bepalingen van REACH. Er is geen registratienummer.

1.2. Gebruik van de stof

AEC-ketelas ontstaat als restfractie na verbranding van huishoudelijk afval en bedrijfsafvalstoffen. Nadat de onbehandelde ketelas uit de verbrandingslijnen is afgevoerd, vindt opwerking en nabehandeling plaats waarbij het materiaal wordt gebroken en gezeefd. AEC-ketelas heeft een variabele samenstelling en bevat verontreinigingen.

AEC-ketelas kan geschikt zijn voor toepassing als toeslagstof op of in de bodem in grond- en wegenbouwkundige werken conform het Besluit Bodemkwaliteit en is geschikt voor toepassing als toeslagstof in cement/beton en asfalt. De toeslagstof kan een gedeeltelijke vervanger zijn van het cement (als bindmiddel) of kan de steenachtige fractie aanvullen.

1.3. Identificatie van de producent

Producent:

Adres:

PC+Plaats:

Telefoon: <invullen door leverancier>

Telefax:

Algemeen E-mail:

Web site:

1.4. Telefoonnummer in geval van nood

Producent:	<invullen door leverancier>
Telefoon (24 uur per dag):	
Nationaal contact:	Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum,
Telefoon:	030 – 274 88 88

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1. Indeling van de stof

Classificatie volgens EU 1272/2008	Dit product bevat respirabel kwarts als een onzuiverheid. De concentratie respirabel kwarts is minder dan 1% en daarom wordt het product als niet-gevaarlijk beschouwd. De Industrial Mineral Producers (IMA) stelt dat silicose het kritisch effect is van inhalatie van respirabel kristallijn silica en dat longkanker een secundair effect is. Dit product is volgens de criteria van de Industrial Mineral Producers (IMA) geclassificeerd.
	Het product bevat Pb als onzuiverheid. Loodverbindingen zijn schadelijk voor de voortplanting. De concentratie is minder dan 0,3% en het product wordt daarom niet geclassificeerd als schadelijk voor de voortplanting.
	Dit product bevat zink in concentraties boven de 1% en wordt daarom beschouwd als gevaarlijk voor het milieu.
EG-classificatie/EURAL	Als niet-gevaarlijke afvalstof geclassificeerd met indicatieve Euralcode 19.01.16: niet onder 19 01 15 vallende ketelas.

2.2. Etikettering

Geen etiketteringsplicht.

De CLP-gevarensymbolen voor mens en milieu zijn vastgesteld volgens interne vuistregels. Het resultaat is dat het product geen gevarenaanduiding behoeft. Of: het product behoeft een gevarenaanduiding en wel H410: Zeer giftig voor waterorganismen met langdurige gevolgen.

Gevaar voor aquatisch milieu

2.3. Andere gevaren

Geen

3. SAMENSTELLING / INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Niet alle aanwezige verontreinigende componenten zijn opgesomd, maar een selectie van gezondheidsrelevante en milieurelevante verontreinigingen is opgenomen.

Naam	Percentage	Gevarenaanduiding van bestanddeel
AEC-ketelas	100%	-
Pb-verbinding	0,3 - 3 g/kg	H360, H332, H302, H373, H410
Zn-verbinding	2 - 20 g/kg	H302, H314, H410
Som van 6 PCB's	< 175 mg/kg	H373, H410

Dioxines (als TEQ)	0,03 – 0,4 µg/kg	H373, H350
Totaal-PAK	< 30 mg/kg	H350, H340, H360, H317, H410
Respirabel kristallijn silica, waaronder kwarts	< 0,03%	H350, H373

4. EERSTEHULP MAATREGELEN

AEC-ketelas is kalkrijk en heeft een pH van 12 - 13 en is dus een basisch product. De onderstaande punten zijn daar op afgestemd.

4.1. Ogen

Effect: Irriterend voor de ogen. Rode ogen en tranen.

EHBO: Met water spoelen en indien nodig een arts raadplegen.

4.2. Inademing

Effect: Lichte irritatie van de ademhalingswegen, maar niet snel te verwachten.

EHBO: Frisse lucht; raadpleeg de bedrijfsarts of bij heftige reacties de Spoed Eisende Hulp

4.3. Inslikken

Effect: Branderig gevoel in de maag.

EHBO: Spoel de mond, water drinken, raadpleeg de Spoed Eisende Hulp van het dichtstbijzijnde ziekenhuis als de klachten langer dan een uur aanhouden.

4.4. Huid

Effect: Licht irriterend, rode huid.

EHBO: Huid en handen voor het eten, drinken, toiletbezoek en roken eerst met water en zeep wassen, verontreinigde kleding uittrekken en regelmatig wassen voor hergebruik. Mocht huiduitslag ontstaan, raadpleeg dan de bedrijfsarts.

5. BRANDBESTRIJDINGS MAATREGELEN

Brandpreventie door:	Het materiaal is niet brandbaar en niet explosief. Geen gevaarlijke situatie te verwachten in geval van brand.
Geschikte blusmiddelen:	Alle blusmiddelen toegestaan.

6. MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF

6.1. Persoonlijke voorzorg

Directe aanraking met de huid wordt afgeraden. Draag volledig gesloten lichaamsbedekkende werkkleding, gebruik werkhandschoenen en draag in een stoffige omgeving een veiligheidsbril en adembescherming.

6.2. Milieu voorzorg

Houd ramen en deuren van gebouwen en voertuigen zo veel mogelijk gesloten. Voorkom dat AEC-ketelas in de riolering, oppervlaktewater of rechtstreeks in de bodem kan komen.

6.3. Opruim methoden

Voorkom het verwaaien van stof en sproei na langdurige droogte met water. Gemorst product zorgvuldig opscheppen en afvoeren in het kader van de Europese Afvalstoffenlijst (Eural) (code 19 01 12). Spoel het restant niet weg in riolering of oppervlaktewater.

7. HANTERING EN OPSLAG

7.1. Veilige hantering

Stuifklasse S5: nauwelijks stuifgevoelig. Dit geldt bij een vochtgehalte van 15%. Het product kan bij een lager vochtgehalte in een zwaardere klasse vallen.

Voorkom stofvorming. Gebruik afzuiging op plaatsen met stofvorming. Gebruik adembescherming in geval van onvoldoende ventilatie. Gebruik de Good Practice Guide die in sectie 16 genoemd is.

Eet, drink en rook niet op de werkplek. Was de handen na gebruik. Doe de persoonlijke beschermingsmiddelen af en doe werkkleding uit bij het betreden van de schaftruimte.

Voorkom weglekken van drain-water.

7.2. Voorwaarden voor veilige opslag

AEC-ketelas heeft hydraulische (= cementachtige) eigenschappen waardoor dit granulaat met vocht een gebonden massa zal vormen. Bij opslag kan verkitten en verouderen optreden.

Bij opslag in een afgesloten ruimteventilatie toepassen.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING / PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1. Grenswaarden voor blootstelling

Technische maatregelen:	Neem bij handelingen met AEC-ketelas voorzorgsmaatregelen om stofvorming tegen te gaan.
Blootstellingslimieten:	De branchevereniging Vereniging Afvalbedrijven (VA) beveelt de volgende streefwaarde aan voor inhaleerbaar stof van AEC-ketelas: 3,0 mg/m³ als TGG-8 uur. Voor de component kwarts geldt in NL de wettelijke grenswaarde: 0,075 mg/m³ in respirabel stof als TGG-8 uur.
Persoonlijke beschermingsmiddelen:	Ademhaling Bij werkzaamheden met stofvorming: stofmasker met minimaal FFP2-filter. Handen Bij werkzaamheden met handcontact: Werkhandschoenen. Oog Bij werkzaamheden met stofvorming: ruimzichtbril of veiligheidsbril. Huid en lichaam In ongereinigde omgeving: Volledig gesloten lichaamsbedekkende werkkleding.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1. Algemene informatie

Fysische vorm:	Vaste stof, zowel grof als fijn. Korrelmaat maximaal 30 mm.
Geur:	Typische (lichte) cementachtige geur
Kleur:	Donkergrijs tot zwart

9.2. Belangrijke gezondheid, veiligheid en milieu informatie

pH:	Tussen 12 en 13
Stortdichtheid:	Los gestort ca. 1200 kg/m ³ , verdicht ca. 1400 kg/m ³
Dampdichtheid:	Niet van toepassing
Smeltpunt:	Niet van toepassing
Ontbindingstemperatuur:	Niet van toepassing
Vlampunt:	Niet brandbaar
Kookpunt:	Niet van toepassing
Explosief:	Niet explosief
Oplosbaarheid in water:	Onoplosbaar. Een deel van de zware metaalverbindingen en zouten kan uitlogen.

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

10.1. Stabiliteit product

Voorkom contact met grondwater vanwege uitloging van milieuschadelijke stoffen.

Bij langdurige opslag kan door hydraulische werking de temperatuur oplopen en kan verkitting optreden.

10.2. Te vermijden materialen

Niet bekend en niet te verwachten

10.3. Gevaarlijke ontledende stoffen

Bij contact met water (H₂O) kan waterstofgas (H₂-gas) ontstaan.

10.4 Reactiviteit

Niet bekend en niet te verwachten

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1. Acute toxiciteit

Letale Dosis
(LD)₅₀ oral,
rat: Niet bekend

Directe
gevolgen: Wanneer stof in de ogen terecht komt kan dit irriterend werken en kan het een branderig gevoel geven. Bij het inslikken van de stof kan dit irritatie of een branderig gevoel geven van het maag-darmkanaal.

11.2. Chronische toxiciteit

Gevolgen op de
lange termijn: Niet bekend. Verwacht mag worden dat herhaald, langdurig inademen van AEC-ketelas zal leiden tot ontstekingen in de lagere luchtwegen en dat de longfunctie zal verminderen.
Herhaald en langdurig inademen van respirabel kwarts stof kan leiden tot silicose (= stoflongen).

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Ecotoxiciteit: Ecotoxicologische informatie is niet bekend. Het is mogelijk dat door pH verschuiving effecten in aquatische ecosystemen mogelijk zijn. Dit product bevat zink in concentraties boven de 1% en wordt daarom beschouwd als gevaarlijk voor het milieu.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1. Restafval / ongebruikte producten

Restanten ongebruikt product zoveel mogelijk hergebruiken.

Voer ongebruikte en gemorst product af naar een erkende verwerker in het kader van de Europese Afvalstoffenlijst en de besluiten melden c.q. inzamelen van afvalstoffen.

13.2. Verpakking

Geen bijzondere eisen.

14. INFORMATIE OVER HET VERVOER

UN-nummer en Geen
klasse:

ADR/ADNR/RID: Niet van toepassing

Algemeen: Geen bijzondere voorzorgsmaatregelen nodig volgens de transporteisen voor niet-gevaarlijke goederen.
Voorkom verspreiding van stof bij verlading en morsen tijdens transport door de lading af te dekken.

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

EG classificatie Indicatieve Euralcode 19.01.16: niet onder 19 01 15 vallende ketelas.
afvalstoffen:

SZW-lijst Het product bevat respirabel kwarts. Respirabel kwarts staat op de SZW-lijst van kankerverwekkende
kankerverwekkende stoffen en processen.
stoffen

EG-regelgeving gevaarlijke stoffen is niet van toepassing omdat het een afvalstof betreft.

EG-gevarenaanduiding Conform de classificatie van de Industrial Mineral Producers Association (IMA) is dit product
geclassificeerd als niet-gevaarlijk (zie verder sectie 16)

16. OVERIGE INFORMATIE

16.1. Overige informatie

BRL 2307

AEC-ketelas wordt soms gemengd met AEC-bodemas en kan een productcertificaat voeren. Als het gemengde product aan de gestelde eisen voldoet, kan een productcertificaat voeren.

De voorwaarden en bepalingen waaronder gemengde product kan worden toegepast in grond en wegenbouwkundige werken zijn opgenomen in de Nationale Beoordelingsrichtlijn (BRL) 2307. De BRL is uitgegeven door KIWA N.V. BRL 2307 is gebaseerd op- en afgeleid van het Besluit Bodemkwaliteit.

IMA classificatieregels voor kwarts

De Industrial Minerals Producers (IMA) hebben gezamenlijk vastgesteld dat respirabel kristallijn silica (= respirable crystalline silica = RCS) het beste als STOT RE Categorie 1 is te classificeren vanwege het silicose-gevaar. STOT betekent 'Specific Target Organ Systemic Toxicant'. RE betekent "Repeated Exposure". Gebaseerd op wetenschappelijk bewijs is vastgesteld dat het in het algemeen noodzakelijk is om over langere tijd herhaaldelijk significante hoeveelheden RCS te inhaleren op de werkplek, voordat een mogelijk gezondheidseffect optreedt.

Als gevolg van de classificatie zullen producten en mengsels die RCS bevatten, ongeacht of dit een onzuiverheid is, een additief of een bestanddeel, geclassificeerd worden als:

- STOT RE 1, als de RCS concentratie gelijk of groter is dan 10%;
- STOT RE 2, als de RCS concentratie ligt tussen 1 and 10%.

Social dialogue Agreement on RCS:

Akkoord over de bescherming van de gezondheid van de werknemers door correct hanteren en juist gebruik van respirabel kristallijn silica en producten die respirabel kristallijn silica bevatten

In 2006 hebben de werkgever- en werknemersorganisaties van 14 industriële bedrijfstakken een zogenaamde "Good Practice Guide" ontwikkeld, gericht op de gezondheidsbescherming van werknemers door goede werkwijzen en veilig gebruik van kristallijn silica and producten die deze stof bevatten. Dit is de basis van de "Social Dialogue Agreement". Het bevat 65 taaksheets die goede praktijken beschrijven om stof tegen te gaan bij vele verschillende werkhandelingen. De taaksheets geven passende beheersmaatregelen, die werkgevers kunnen gebruiken om de blootstelling aan respirabel kristallijn silica (RCS) to a minimum terug te brengen.

Meer informatie is te vinden op: www.nepsi.eu.

Training en instructie veilig werken

Werknemers moeten worden geïnformeerd over de gevaren van het product en een training krijgen in veilige werken met het product onder de van toepassing zijnde regels. Voor een veilige hantering van dit product dient u de informatie uit dit veiligheidsinformatieblad onder de aandacht te brengen van het personeel dat met dit product werkt.

Aansprakelijkheid

Dit veiligheidsinformatieblad geeft de belangrijkste gezondheids-, veiligheids- en milieuaspecten weer van dit product. De gegevens zijn gebaseerd op onze kennis met betrekking tot het betreffende product op de datum van uitgifte. Deze zijn te goeder trouw opgenomen. De gegevens zijn voor zover ons bekend correct en volledig op het moment dat deze MSDS is samengesteld. De producent wil er echter met nadruk op wijzen dat de verantwoordelijkheid bij de gebruiker ligt en daarom geen enkele aansprakelijkheid aanvaardt voor schade in welke vorm dan ook ontstaan door het verkeerd gebruiken van gegevens uit dit MSDS. Desalniettemin zal het op de juiste wijze gebruiken van het product een optimale veiligheid waarborgen.

Dit blad is afgestemd op de Europese en de Nederlandse regelgeving. De wettelijke Nederlandse regels zijn niet in het buitenland geldig.